

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 6Tk/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7125011197
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Majerník
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:7125011197.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice v senáte zloženom z predsedu JUDr. Miroslava Majerníka a prísediacich A. B. C. a A. D. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 26. mája 2025 v Košiciach takto

rozhodol:

Obžalovaného E. F., nar. XX.XX.XXXX v G. H., trvale bytom D. XXX/XX, I. E. J. K. J. G.

uznáva za vinného, že

dňa 20.10.2024 v presne nezistenom čase od 01.00 hod. do 05.00 hod. presne nezisteným spôsobom vnikol na pozemok rodinného domu nachádzajúceho sa na ul. L. L. XXX/XX E. E. G., C. A., následne presne nezisteným predmetom rozbil sklenenú výplň na vchodových dverách rodinného domu, do ktorého neoprávnene vnikol, voľne sa v ňom pohyboval a zotrval po presne nezistenú dobu, pričom v priestoroch rodinného domu v úmysle usmrtiť poškodenú G. D., túto presne nezisteným ostrým predmetom najmenej trinásť krát bodol do oblastí vrchnej časti tela, čím spôsobil poškodenej mnohopočetné bodnorené poranenia hlavy a chrbta a rezné poranenia pravej ruky, z ktorých jedno bodné poranenie preniklo a zasiahlo dolný lalok pravých pľúc, v dôsledku čoho došlo u poškodenej k zakrvácaniu do pravej pohrudnicovej dutiny, k masívnemu krvácaniu navonok a k šoku z vykrvácania, pričom bezprostrednou príčinou smrti poškodenej G. D. bol šok z vykrvácania pri početných bodnorených a rezných poraneniach, ktoré utrpela v príčinnej súvislosti pri napadnutí ostrým predmetom, ktorým poškodená na mieste podľahla,

teda

iného úmyselne usmrtil a neoprávnene vnikol do obydľia iného, neoprávnene tam zotrval a spáchal čin prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu,

čím spáchal

obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 odsek 1 Trestného zákona a prečin porušovanie domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona

za to mu ukladá:

Podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona, § 145 odsek 1 Trestného zákona, § 39 odsek 5 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona (§ 36 písmeno l/ Trestného zákona, § 37 písmená h/, m/ Trestného zákona) trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanástich) rokov.

Podľa § 48 odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona na výkon trestu sa zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 1 Trestného zákona, § 78 odsek 1 Trestného zákona ochranný dohľad vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku ukladá obžalovanému E. F., nar. XX.XX.XXXX povinnosť nahradiť poškodenému K. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. G., L. XXX/XX škodu vo výške 1.657,60 EUR (tisícšesťstopäťdesiatšedem eur šesťdesiat centov).

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku ukladá obžalovanému E. F., nar. XX.XX.XXXX povinnosť nahradiť poškodenej Sociálnej poisťovni, ústredie Bratislava, so sídlom 29. augusta 8 - 10, 813 63 Bratislava, pobočka Michalovce, M. C. XX, XXX XX A. škodu vo výške 618,26 EUR (šesťstoosemnaásť eur dvadsaťšesť centov).

o d ô v o d n e n i e :

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred súdom vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Súd položil obžalovanému nasledovné otázky, a to či rozumel, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, či bol ako obžalovaný poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby, či rozumel právnej kvalifikácii skutku ako trestných činov, či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy kladené mu za vinu a či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Obžalovaný na všetky vyššie uvedené otázky odpovedal kladne.

Súd prijal vyhlásenie obžalovaného, keďže bolo dostatočne podporené dôkazmi zabezpečenými v prípravnom konaní (výpoveďami svedkov ako aj inými dôkazmi), ako aj kladnými odpoveďami obžalovaného na otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku a súhlasným stanoviskom prokurátora a splnomocnenca poškodeného. Dokazovanie bolo na hlavnom pojednávaní vykonané listinnými dôkazmi v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o druhu a výške ukladaného trestu, ochrannom opatrení a náhrade škody.

Obžalovaný k svojej osobe odmietol vypovedať.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov.

Poškodený K. D. si v prípravnom konaní uplatnil náklady na pohreb, ktoré vyčíslil na sumu 1.657,60 EUR, pričom ich oprávnenosť preukázal predložením dokladov o úhrade jednotlivých položiek spojených s pohrebnými službami.

Sociálna poisťovňa sa pripojila k trestnému konaniu a uplatnila si nárok na náhradu škody vo výške 618,26 EUR. Uvedený nárok odôvodnila v súvislosti s usmrtením menovanej, nakoľko boli manželovi alebohej N. D. vyplatené dôchodkové dávky v období od 20.10.2024 do 17.01.2025 titulom vdoveckého dôchodku v sume 618,26 EUR. Nakoľko N. D. zomrel dňa XX.XX.XXXX, ale výplatný termín mal dňa 18. v mesiaci, tak mu vdovecký dôchodok patrilo do 17.01.2025.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Košice vyplýva, že obžalovaný sa počas výkonu väzby v ústave Košice správa slušne a disciplinovane. Úlohy a nariadenia plynúce z ústavného poriadku plní, režim dňa dodržiava. Voľný čas trávi aktívne zapájaním sa do rôznych voľno časových aktivít podľa ponukového listu. Čas trávi aj sledovaním televízneho vysielania počúvaním rozhlasu. Pracovne zaradený počas výkonu väzby nie je. Pravidelne sa k spokojnosti personálu zapája do čistiacich a upratovacích prác v rámci oddielu a spoločných priestoroch. Sociálne kontakty udržiava najmä prostredníctvom korešpondencie. V prípade dostatočného kreditu na telefonovanie aj telefonickými hovormi. Žiada aj návštevy v ústave, avšak príbuzní o tento spôsob kontaktu nejavia záujem. Doposiaľ mu nebola udelená disciplinárna odmena, ani uložený disciplinárny trest.

So súhlasom obžalovaného a prokurátora súd prečítal znalecký posudok č. 47/2024 O. A. L., znalca z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých. K osobnostnej charakteristike obžalovaného v posudku znalec uviedol, že v prvom rade je potrebné si uvedomiť ako vyrastal, do akej rodiny sa narodil, aký výchovný štýl aplikovali jeho rodičia a v akej súrodeneckej konštelácii sa ocitol.

Od tohto všetkého (a ešte od mnohých iných premenných) závisí formovanie osobnostnej organizácie a štruktúry jedinca. Obžalovaný sa narodil do rómskej rodiny, čo je stále v našej proveniencii považované za diskvalifikačný moment na celý život. Obžalovaný obdobie detstva síce hodnotí v zásade kladne, dokonca uviedol „dobre sme žili, chodil som riadne do školy, kým žil otec, potom otec zomrel, mama sa vydala do E. G. a ja som sa dostal do Kapušian ku mame“. Zložité je si predstaviť, čo myslel slovami „dobre sme žili“, nakoľko ich doma bolo vždy mnoho (sprvoti vrazil, že má 2 súrodencov, postupne sa prepracoval k číslu 7; zrejme mala mama alebo otec nejakých potomkov z predošlých vzťahov, ktorých menovaný najskôr do svojich počtov nezahrnul pozn. znalca), žili v skromných podmienkach, v materiálnom nedostatku, preto sa o emočne vhodne sýtenej a blízkosť vyznávajúcej výchove zo strany rodičov nedá veľmi hovoriť. Zaujímavým je slovné spojenie „dostal som sa“. Podľa takejto interpretácie totiž možno usudzovať, že u neho akoby nemalo byť samozrejmé, že po smrti otca má žiť dieťa s mamou, akoby to malo byť niečo nezvyčajné, resp. netradičné. Znalec upriamil pozornosť na vyjadrenie obžalovaného o tom, či niekde pracoval, resp. pracuje, kde tento doslova povedal: „Manželka bola tehotná a ja som chodil namiesto nej do práce“. Najmä slovo „namiesto“ je pozoruhodné, pretože to má zrejme menovaný celoživotne zafixované tak, že sa skrátka do roboty nechodí a ak, tak aby to len nebol on, kto by z rodiny musel pracovať. Jedná sa jednoznačne o simplexný až primitívny pohľad. Pozitívom bolo, že v rámci svojich možností chodil do základnej školy (aj keď špeciálnej, vtedy nazývanej osobitná). Ku vzťahovému životu sa obžalovaný vyjadruje mierne zmätočne, keď najskôr uviedol, že si nespomína, koľko mal rokov, keď sa zoznámil so svojou prvou priateľkou, no hneď na to dodáva, že jeho jedinou partnerkou bola do dnešných dní jeho družka, s ktorou tvorí pár dodnes. Majú spolu 2 deti, pričom tretie je na ceste. Pre komplexné vykreslenie osobnosti obvineného považoval znalec za potrebné súhrne uviesť, že obžalovaný to v detstve zrejme nemal ľahké, a to najmä bez svojho zavinenia: bolo ich veľa súrodencov i z rodičov pracoval/brigádoval len otec, pretože mama bola prakticky permanentne na materskej dovolenke i narodil sa do slabých socio-ekonomických podmienok i pravdepodobne bol odkázaný viac na výchovu od starších súrodencov (resp. na formu tzv. „seba-vyrastania“, ktorá je pre túto komunitu doslova príznačná, kedy sú deti od útleho veku ponechávané viac samé na seba a ich denná náplň je operatívna, t.j. čo sa práve vyskytne) atď. V takýchto podmienkach je z psychologického hľadiska takmer nemožné dosiahnuť stav zrelej a vhodne štruktúrovanej osobnosti, pretože samotné základné kamene jeho bytia boli v detstve položené nesprávne. Osobnosť obžalovaného je v mnohom simplexná. Nemá veľké nároky na život, nezamýšľa sa nad podstatou bytia, nezachádza k uvažovaniu nad svojím konaním do preňho zaťažujúcich detailov. Nemá na to intelektovú kapacitu a aj keby mal, tak si znalec myslí, že by na podobné aktivity nenahliadal ako na potrebné. Obžalovanému veľmi ťažko išli aj niektoré úplne elementárne úlohy, napr. až po opakovanom a čo najviac zjednodušenom vysvetlení pochopil, že má rátať smerom nadol od čísla 20 po číslo 1, čo napokon ako-tak zvládol. So zložitejšími úlohami (napr. zopakovanie dlhšieho príbehu, resp. čísel atď.) sa však bezmocne trápil, takisto ako sa trápil s požiadavkou, aby skúsil súvislým spôsobom opísať dianie z inkriminovaného dňa. V tých chvíľach na ňom bolo badať dlhé odpoveďové latencie, pozeranie sa niekam do zeme alebo na stôl, takmer žiadnu emočnú odozvu a slabú komunikáciu. Vo vzťahu k aktuálnej trestnej veci sa v podstate nevyjadruje nijako sofistikovane, všetko čo sa malo v ten deň udiť, opisuje seba vlastným spôsobom, že v tom celom mali figurovať akýsi dvaja muži, ktorých on nepoznal (z videnia ich podľa vlastných slov registroval), a ktorí ho mali vydierať nejakými fotkami atď. Nedokázal relevantne vysvetliť (ba sa ani zamyslieť), prečo by práve jeho a jeho rodinu niekto fotil, prečo by si zo všetkých ľudí vybrali práve jeho, takisto ani na to, aké to mali byť fotky a či by mohol byť niečím vydierateľný. Rovnako nevedel popísať vôbec nič z toho, čo sa v dome obete malo diať. Pozoruhodné z psychologického hľadiska je to, že dokázal udať, čo sa dialo pred samotným skutkom, takisto to, čo robil po tomto skutku, no z logicky nevysvetliteľnej príčiny nevedel/hechcel povedať o samotnom skutku nič. Celková úroveň intelektových a rozumových schopností je výrazne podlimitná. Výkonovo spadá do intelektového pásma ľahkej duševnej zaostalosti (z hľadiska tolerancie a tzv. smerodajnej odchýlky určujem jeho intelekt v rozpätí IQ 52-65). Osobnosť je simplexného charakteru, nezrelá, bez potrebnej štruktúry, viac-menej pasívne prijímajúca realitu bez schopnosti sa nad ňou zamyslieť. V náročnejších životných situáciách zlyháva, nevie analyticky správne vyhodnocovať jednotlivé premenné, ktoré sa prirodzene v živote každého jedinca vyskytujú. Riadi sa vlastnými potrebami a úsudkom, ktorý môže byť v mnohom nesprávny a skratkovitý. Znalec konštatoval, že štruktúra osobnosti obžalovaného nie je komplexne vyformovaná, v mnohom je simplexný s dôrazom na uspokojenie aktuálnych potrieb, ktoré má. Absentuje u neho schopnosť vyvodzovať občas čo i len elementárne úsudky, neraz si nedokáže uvedomiť ani bazálne súvislosti. Analytický prístup k životnej realite nie je prakticky vôbec rozvinutý, mnohé veci mu nedochádzajú. Realitu vníma simplexnejšie až simplexne, skrz uspokojovania svojich potrieb. Hodnotový a charakterový systém menovaného je v zásade simplexnejší a málo komplexný: je vyformovaný v zmysle snahy uspokojiť svoje potreby, pričom

sa nezaoberá uvažovaním nad komplexnosťou života, so zvažovaním rôznych premenných, ktoré sa prirodzene v živote každého človeka vyskytujú. Z psychologického hľadiska charakter skutku zodpovedá osobnosti obžalovaného.

Na hlavnom pojednávaní bola vypočutá znalkyňa z odvetvia psychiatria A. P. Q., ktorá trvala na záveroch ňou vypracovaného znaleckého posudku, pričom predniesla, že zistila, že ide o slobodného muža so základným vzdelaním, bez nejakých závažných zdravotných ťažkostí. Obžalovaný žije nenáročným spôsobom života ovplyvneným socio-kultúrnym prostredím v ktorom vyrastal. Podstatou jeho fungovania bolo zabezpečiť nejaké finančné prostriedky, avšak nemal žiadnu prácu, aby zabezpečil svoju rodinu. V čase skutku priznal požitie alkoholu, udal aj užitie neznámej návykovej látky. U obžalovaného zistila zníženie intelektových schopností do pásma ľahkej duševnej zaostalosti, čo bolo potvrdené psychologickým vyšetrením. Toto zníženie intelektových schopností je trvalé od ranného detstva, vplyvom tejto zníženej intelektovej výbavy boli jeho ovládacie schopnosti v čase skutku zmenšené, avšak nie podstatne, nakoľko obžalovaný je sociálne adaptabilný, je schopný sa prispôbiť novým podmienkam, je schopný fungovať v skupine obdobných ľudí. Vplyvom alkoholu môže byť jeho správanie potencované s impulzívnymi, agresívnymi prvkami. V období páchania skutku bol obžalovaný schopný rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania. Jeho rozpoznávací schopnosti neboli zmenené, jeho ovládacie schopnosti boli zmenšené vplyvom ľahkej mentálnej retardácie. Tieto ovládacie schopnosti boli len forenzne nepodstatnou mierou zmenšené, jeho reakcie sú však často primitívne, pudovo založené. Zníženie mentálnych schopností nemá význam na rozpoznávací a ovládacie schopnosti. U obžalovaného neboli zistené prejavy duševnej poruchy v zmysle psychózy, ani prejavy závislosti od nejakých návykových látok, preto mu nebolo stanovené žiadne liečenie. Obvinený je schopný chápať význam trestného konania do miery svojich mentálnych schopností, kedy vie rozlíšiť svoje správanie, že zjavne urobil nejaký zlý skutok v zmysle mentálnej retardácie. Vzhľadom na mentálne schopnosti obžalovaného, tento neprejavoval pri vyšetrení schopnosť, že by urobil nejakú zlú vec, avšak s dostatočným časovým odstupom chápe význam niektorých týchto vecí. Znalkyňa taktiež na hlavnom pojednávaní uviedla, že skôr by povedala, že nemusel ísť tam s úmyslom niekoho usmrtiť, išiel konať nejaké protiprávne konanie a jeho reakcia spočívala v tom, že bol pristihnutý, nečakal to a jeho konanie bolo už len následkom tej reakcie.

Obžalovaný nemá záznam v evidencii priestupkov.

Z odpisu registra trestov na obžalovaného súd zistil, že tento bol doposiaľ 2x súdne trestaný. Trestným rozkazom Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 4T/80/2023 zo dňa 18.10.2023 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/ Trestného zákona a bol mu uložený trest povinnej práce vo výmere 66 hodín, kde k vykonaniu trestu došlo 10.01.2024. Trestným rozkazom Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 7T/24/2024 zo dňa 31.07.2024 bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu vo výmere 12 mesiacov.

V súvislosti s rozhodovaním o treste považuje súd za potrebné poukázať na základné pravidlá dôležité pri ukladaní trestu.

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák. zakotvujúceho účel trestu, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada "nulla poena sine lege, sine crimine, sine iudicio".

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje

dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých členov spoločnosti, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Preto Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Trest zároveň musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou (retribúcia). V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Ustanovením, ktoré musí súd aplikovať pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu je § 34 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery za trestné činy podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a 334, ktorých spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie súd prihliada aj na to, aby trest zabezpečil ochranu finančných záujmov Európskej únie. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnúť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a prítiažujúcich okolností.

Podľa § 39 odsek 5 Trestného zákona pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a pri trestných činoch uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov. Ak sú pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní súčasne splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa odseku 1 alebo 2, môže súd uložiť trest pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu podľa odseku 3.

Obžalovaný sa dopustil obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, kde súd pri ukladaní trestu vychádzal z kritérií uvedených v § 34 Trestného zákona a nasl., pričom prihliadol na povahu a závažnosť spáchanej trestnej činnosti, jej následky, ako aj na osobu páchatel'a, jeho doterajší spôsob života a okolnosti, za ktorých sa skutok stal.

Priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. vyhodnotil súd ako poľahčujúcu okolnosť. Súd zistil dve prítiažujúce okolnosti a to, že obžalovaný spáchal viac trestných činov podľa § 37 písmeno h/ Trestného zákona a bol už za trestný čin odsúdený podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona.

Pri ukladaní trestu súd aplikoval vyššie citované ustanovenie § 39 odsek 5 Trestného poriadku, ktoré umožňovalo vzhľadom k vyhláseniu obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda vo výmere 10 rokov. Je potrebné zvýrazniť, že prejav ľútosť, nadobúdala v priebehu hlavného pojednávania na intenzite, kde obžalovaný v rámci záverečnej reči výslovne požiadal poškodených o odpustenie, čím preukázal určitý stupeň osobnej reflexie a sebareflexie. Súd má za dôvodné poukázať na závery znalcov realizujúcich vyšetrenie vo vzťahu k obžalovanému, kde obaja znalci z odborov psychiatrie a psychológie zhodne konštatovali, že u obžalovaného je prítomná ľahká duševná zaostalosť vývinového charakteru. Porucha intelektu je trvalá a siaha do ranného detstva. Vplyvom tejto zníženej intelektovej výbavy, v kombinácii s požitím alkoholu a neznámej návykovej látky bezprostredne pred skutkom, boli ovládacie schopnosti obžalovaného v čase činu znížené, avšak nie podstatne. Súd tieto skutočnosti zohľadnil ako relevantné okolnosti zmierňujúce trest a odôvodňujúce aplikáciu ustanovenia §39 odsek 5 Trestného zákona. Súd neprehliadol, že skutok bol spáchaný mimoriadne intenzívne, keď obžalovaný poškodenú opakovane bodol – celkovo 13-krát. Takéto konanie súd vyhodnotil ako následok pudovej reakcie vyplývajúcej z obmedzených regulačných schopností obžalovaného.

Súd pri určení trestu prihliadol aj na osobné pomery obžalovaného a prostredie, v ktorom vyrastal. Zo zistení znalca z odboru psychológia vyplynulo, že obžalovaný prežil detstvo a dospelie v materiálne skromných a emocionálne nepriaznivých podmienkach, bez stabilného rodinného zázemia. Znalec v tomto smere konštatoval absenciu emocionálne sýtenej a blízkej vyznávajúcej výchovy zo strany rodičov. Výchovné pôsobenie bolo bez primeraného vedenia, dohľadu a citovej opory. Po smrti otca sa obžalovaný dostal do starostlivosti matky, čo sám popisoval ako keby išlo o netypickú, pre neho emocionálne neistú situáciu. Rodinné prostredie mu neposkytovalo ani základné predpoklady pre zdravý vývin osobnosti, čomu zodpovedá aj záver znalcov, ktorí obžalovaného označili za simplexnú osobnosť, bez rozvinutých životných ambícií a s obmedzenou schopnosťou reflektovať širšie dôsledky vlastného správania.

Tieto skutočnosti súd považoval ako súčasť širšieho kontextu jeho osobnostného vývinu. Zároveň tieto faktory podporili úvahu súdu o existencii potenciálu na nápravu obžalovaného pri aplikácii ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, najmä v spojení s jeho priznaním, ľútosťou prejavenu na hlavnom pojednávaní.

S prihliadnutím na všetky uvedené individuálne okolnosti prípadu, najmä úroveň rozumových schopností obžalovaného, jeho sociálne zázemie a osobnostný profil, súd uplatnil § 39 odsek 5 Trestného zákona a znížil dolnú hranicu trestnej sadzby nie však až o jednu tretinu, ale na výmeru 12 rokov. Keďže obžalovaný sa dopustil viacerých trestných činov, súd mu v súlade s § 41 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody, ktorý bude obžalovaný vykonávať podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, pričom nevzhladol dôvody navrhované obhajcom na aplikáciu ustanovenia § 48 odsek 4 Trestného zákona. Súd sa nestotožnil v rámci záverečnej reči s prokurátorom navrhovaným trestom na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 15 rokov. Prípadné uloženie trestu odňatia slobody v dlhšej ako uloženej výmere by podľa názoru súdu bolo v rozpore so zásadami pre ukladanie trestov. Už počas doterajšieho obmedzenia osobnej slobody, počas pobytu vo výkone väzby je správanie a vystupovanie obžalovaného na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje a plní, ústavný poriadok a časový rozvrh dodržiava, konfliktné situácie nevyhľadáva, v osobných veciach udržiava primeranú čistotu a poriadok. Súd na základe vyššie prezentovaných úvah považuje uložený trest za postačujúci z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie.

K zvoleniu postupu týkajúceho sa mimoriadneho zníženia trestu má súd za potrebné opätovne poukázať na postoj obžalovaného v priebehu hlavného pojednávania, kde obžalovaný od začiatku hlavného pojednávania spáchanie trestného činu priznáva a svoje konanie ľutuje. Nemožno prehliadnuť na prístup počas pojednávania, kde uvedené priznanie a oľutovanie gradovalo. Ľútosť obžalovaný prezentoval aj v rámci záverečnej reči, kedy predniesol, že plne zodpovedá za konanie k čomu sa aj priznal.

Vzhľadom na osobu páchatela, jeho doterajší spôsob života, sociálne prostredie, ako aj povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, súd nepredpokladá, že by po výkone trestu automaticky bez

ďalšej kontroly viedol riadny život, preto v súlade s § 76 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému ochranný dohľad v trvaní troch rokov, teda na hornej hranici.

Za dôvodný mal súd aj postup podľa § 287 ods. 1 Tr. por. a uloženie povinnosti obžalovanému uhradiť škodu poškodeným riadne a včas uplatnenú. Pozostalému poškodenému škodu pozostávajúcu z nákladov spojených s pohrebom a v prípade sociálnej poisťovne titulom vdovského dôchodku.

Rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Mestský súd Košice do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.